Venenum.) Adde, quòd dans venenum non ſolum habet
animum occidendi deliberatiſſimum, verum etiam proditor
*120 † eſt, vt de ſe patet, & not.Bald.conſil.210.lib.4.& tradit
Boſſ.in tit.de homic. numer.14. quod & dixi ſupra in additio-
ne proditor. *Giach.*

Venenum malum.) Ad-
121 de, quòd † venena ma-
la propriè dicuntur, quæ
ſunt facta hominis necã-
di, aut ægrotandi cauſa;
bona autem, ſiue non ma
la venena dicuntur ea,
quæ non ſunt compoſita
ad necandum, vt ſunt po-
cula amatoria.leg.3.§.
adiecto autem, ff.ad leg.
Corn. de ſicar.& l. ſi quis
aliquid, §.qui abortionis,
ff.de pœnis, & Girland. in tractat.de ſortileg. capitulo quin-
to, numer.7.

45 *Violator*[1] *ſepulcrorum, ex illis extrahens armata manu cadauera, vel oſſa mortuorum punitur pœna capitis, l. 3. §. aduerſus, ff. de ſep.viol. Sed hoc crimen, propter multa cęmetria conſtructa apud eccleſias, iam in deſuetudinem abijt: & illa rubrica parũ in vſu eſt, vt ait Berbe.in viatorio, in rubr. de ſep. viol. & Pract. Iodoch.cap.109.in fin. Vidi tamen ego ingentem proceſſum factum Cremonę ſuper hoc crimine, & fuit quidam Galeacius Ferrarius condemnatus in vno ictu funis, & aureis decem: pro qua condemnatione obtinuit gratiam 27. Septemb. 1561. P. N.*

122 Item adde, quòd † dictionis veneni, ex vulgari conſue-
tudine loquendi, ſolet fieri interpetratio de malo veneno ad
mortem inferendam, vt per Felyn. in capitul.ſuper his nu-
mer.10.de accuſat. & Alciat.in leg. qui venenum, ff. de verb.
ſignific.
123 Item adde, quòd † dans venenum, non ſolum habet ani-
mum occidendi deliberatiſſimum, ſed etiam proditor eſt,
Bal.conſil.210.volum.4.quem refert, & ſequitur Boſſ.tit.de
124 homicid numer.14.hinc plus eſt, † hominem veneno occi-
dere, quam gladio, C. de maleſ. & mathe. & ſic qui venenat,
125 † duo delicta committit, videlicet homicidij, & proditio-
nis, quia venenum per illos datur, de quibus homo confidit.
Ioann.de Lignano in conſil.20. numer.11. inter conſil.crim.
diuerſ. tomo primo, paruæ impreſſionis; & dicit Grammat.
126 in voto 3. numer.1. quod crimen † veneni eſt deteſtabile, &
execrandum, ac longè grauius homicidio, & quomodo poſ-
127 ſit cognoſci, quòd † quis fuerit venenatus, & quib. indicijs,
& quomodo probetur Boſſ. in titul.de delict.numer.6.Franc.
Caſſo.in tract.de malef.cap. 4. Foller. in pract. crim. in ver.
capiat informationem nume.6. & in uer.Item quod ſororem
venenauit, Gomeſ.de delict. cap.20.num.11.& latè per Ma-
ſcard.de probat.concl.1134.num.7.
128 Item adde, quòd † in hoc crimine veneni, cum ſit deli-
ctum atrociſſimum, & occultum, Iudex debet eſſe promptior
ad torquendum, Bal.in l.3.C.de Epiſ.aud.& Afflict.in conſt.
mala noxia num.3.& præſumptiones, ac coniecturæ non ſo-
lum ad torturam ſufficiunt, ſed etiam ad condemnationem,
Alex.conſ.24.vol.2.Barba.conſ.23.col.8.vol.2.& Grammat.
129 uot.3.num.3. & quæ † indicia ſufficiant ad torturam contra
vxorem, quæ tentauit veneuare maritum, uide Paul.de Caſt.
in vlt.conſ.primi uoluminis incip.uiſa inquiſitione.
130 Item adde, quòd † præbens uenenum, ſi mors nou ſe-
quatur, non debet puniri pœna mortis, Gramm. conſ.36.nu-
mer. 12.& deciſ.2.num.33.& vide etiam Menoch.de arbitr.
iud.caſu.360.num.45. Sed hoc debet intelligi ſecunndum di-
gnitatem, & qualitatem perſonarum, ita limitat Fab. Mon-
teleon.in praxi arbit.4.part.numer.687.in fi.quem ſequuntur
addent.ad Bertaz conſ.57.in littera D.& ideo in Principe eſ-
ſet crimen læſæ Maieſtatis, & pœna mortis eſſet puniendum
ob ſolam attentationem, vt conſuluit Burſat.conſ.147.per to-
tum, & hinc eſt, quòd Senatus Mediolani condemnauit ad
mortem concubinam cuiuſdam Magiſtri Petri, vt atteſtatur
Boſſ in tit.de homicid.num. 13.& hoc, vt Domini à ſeruis ſuis
redderentur ſecuri; idem conſuluit Vulpell. in conſil. 145. in
cauſa cuiuſdam famuli, qui venenum Domino ſuo præbue-
rat, vt pœna mortis puniretur, etiam quòd mors ſequuta non
fuiſſet, & ſi maritus dederit venenum vxori, licet euaſerit,
tenetur de parricidio, Bart.in l.1.in fine ff.de parricid.& Carr.
in pract.crim.§.homicidium el 1.nu.151.& idem eſſet in filio,
qui voluiſſet uenenare patrem, Gomeſ.de delict. c.3.nu.7.
131 Item adde, quòd † vendens ſcienter venenum malum
punitur ad mortem, ſi ſequutum ſit homicidium, ſecus au-
tem pœna arbitraria, etiamſi ex ſtatuto tractanti aliquem oc-
cidere pœna mortis imponeretur, ita conſuluit Collegium
Bonon.in conſ.41.inter.conſ.crim.diuerſ.vol.1.quam refert,
& ſequitur Menoch. de arbitr.iud.caſu 359. & aromatarius
vendens venenum malum perſonis probis; & non ſuſpectis
excuſatur, vt ait Arno.in dialogo 44.
132 Item adde, quòd † in
Regno Neapolit. adeſt
conſt.Quicunq;toxicum,
qua punitur pœna furca-
rum tenens, vel vendens
malum venenum ad no-
cendum; quæ conſtitutio
intelligitur, quando mors
ſequuta fuiſſet, vt per
Carrer. in pract. crimin.
§. Homicidij el primo,
numer.97.
133 Item adde, quòd † in
ſtatu Eccleſiaſtico per conſtit. Marchiæ libro quarto, capit.
68 dãtes venenum malum, & doloſè vendentes, pœna mor-
tis puniuntur, ſi aliquis mortuus fuerit, & ignoranter ven-
dentes (etiam morte ſequuta) pœnam homicidij non dolo-
sè commiſſi incurrunt, & ſi mors interuenerit, pœna legali
puniuntur.
134 Item adde, † ſi ſtatutum extaret, quòd ſi quis voluerit
venerare aliquem, pęna mortis mulctetur, debet intelligi, ſi
mors ſequuta fuerit, Crem. ſingulari 49. Corn conſil. 202.
num.1.Cæpol conſ.vlt.& Carrer.in pract. crim.§. homicidij
el 1.num.97.
135 Item adde, quòd † in hoc crimine veneni ſex ſpecialia
accumulauit Fab. Monteleon.in praxi arbitr. parte quarta,
numer.689.
136 Item adde, quòd † accipiens pecuniam, vt aliquem vene-
naret, pęna mortis eſt puniendus, etiam non dato veneno,
ita conſuluit Ioa.de Lignano in conſ.20.per totum inter conſ.
crim.diuerſ.paruæ impreſſionis vol.1.licet autẽ tenuit
Corn.in conſil.202.numer.3.vol.1.licet ſtatutum diſponeret
quòd ſi quis commiſerit homicidium, vel committi manda-
uerit, uel pro homicidio committendo depoſitum fecerit,
morte puniatur, & ſic in fortioribus terminis, ſed defenden-
do opinionem Lignani, poſſet dici, quod ſicut eſt maius deli-
ctum occidere veneno, quam gladio, l.1.C.de Malef. & me-
the.ita maius aſſaſſinium eſt accipere pecuniam pro venena-
do, quam cum telo interficiendo, eo maximè, quòd occi-
dendus, ſi cum armis inſultatus fuerit, forſan poſſet ſe defen-
dere, uel alio modo euadere, & aliquando aſſaſſinus rema-
net captus, uel interfectus, & facilius hoc modo detegitur
delinquens, quã ita non poſſunt occurrere in aſſaſſino vene-
nante, & ideo plus eſt ſæuiendum in hanc aſſaſſinij ſpeciem,
quàm in illum, quæ cum armis committitur; tamen negari
non poteſt, quin pecuniam accipiens pro uenenando, lequeo
ſit ſuſpendendus, ſi ad actum proximum deuenerit, etiam
quod homicidium non ſequatur, ut fit in aſſaſſino tentaute
occidere cum gladio, Capic. deciſ.155.& D.Clar.ſupra in §.
Aſſaſſinium uerſic.ſcias etiam, & ita quoque uidetur tenere,
Corn.in d.conſ.202.
137 Item adde, quod † mulieres magis, quam uiri ſunt ſuſpe-
ctæ de ueneficio, ut inquit Cantiuncula in topicis in loco ab
adiunctis pag.68. Et Hippol.Bonacoſſa in q.crimin. ſtatut. in
138 uer.venenum circa fin.& ad hoc optimè facit illud † nota-
bile exemplum, quod cum apud Romanos uenenadi crimen
penitus eſſet incognitum, exiſtente Fabio Maximo ædili, da-
ta per eum fide cuidam ancillæ ab illa reuelatæ fuerunt cen-
tum ſeptuaginta matronæ, quæ tali peſſimo ueneno uteban-
tur, & omnes damnatæ fuerunt, ut refert ſummatim Vale-
rius Maximus libro ſecundo, capitul. 5. ex Liuio libr. 8. fol.
mihi 94. *Baiard.*

1 *Violator ſepulcrorum*) Decian. in tractat. crim. tom. 1.
lib.6.c.39.& 5. ſequent. Farinac.tit de delict.& pęn.q.70. nu-
mer.114. & alijs ſequent. *Roſ.*

139 *Violator ſepulcrorum.*) Adde † de penis uiolatorum ſe-
pulcrorum Menoc.de arbitrium iudicum caſ.387. ubi plenè
etiam, quando agitur ciuiliter, & ibi ponit multos caſus;
uide

vide etiam omninò Farinac.nouiter impreſſ.variarum quæſt.
quæſt.20 numero 114. cum ſequent. vbi latiſſimè quibus pę-
140 nis puniantur extrahentes † cadauera ex ſepulturis, vel eo-
rum oſſa, vel cadauera mortuorum ſpoliantes, vel ſepulcra
demolientes, & deuaſtantes, vel cadauera offendentes, vel
caput cadauerum amputantes, uel impedientes ne ſepelian-
tur, vide etiam Dec.in tract.crim.lib.6 capit.42.43. & 44. vbi
quibus modis ſepulcra violentur, & quibus pęnis violatores
141 puniantur, & de excuſationibus † violantium, & in Regno
Neapol. ſpolians mortuum ultra pęnas impoſitas à iure com
142 muni incurrit pęnam manus, † per conſtitution. ſi quis ali-
quem occiſum, quæ eſt ultima, & ibi Afflict. per quem habe-
tur etiam, an liceat Carnifici ſpoliare ſuſpenſum pannis, &
ueſtibus, & foriudicatum mortuum, & quibus pænis ſpolians
ſuſpenſum ſit puniendus, Iacob.de Beluiſ. in pract.crimin. in
rubr.de furtis, col.7. *Baiard.*

QVÆSTIO LXIX.

Membri amputatio quibus caſibus à lege imponatur.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *De pęna amputationis membri.*
Et an eſſet hæc pœna cognita de iure Digeſtorum. ibid.
2 *Et an dicatur pœna capitalis.*
3 *Et quæ dicantur propriè membra.*
4 *Si aliquis ſit condemnatus ſimpliciter in amputatione manus in qua manu ſit condemnatio exequenda.*
Et quid ſi habeat vnam manum aridam, ibid.
5 *Et quid ſi uon habeat niſi vnam.*
6 *Caſus, in quibus imponitur à iure pœna amputationis membri, qui ſint.*

Ex Additionibus.

1 *Pæna membri intelligitur de amputatione manus,*
2 *Artifex debilitatus in digito particulari, an dicatur debilitatus in membro, remiſſiuè.*
3 *Barba an ſit membrum. & nu. 9.*
Statutum de abſcindente membrum, an habeat locum in barba. ibidem.
4 *Et an in membro mutili, ibidem.*
5 *Et quid in digito, ſi eius abſciſſione fiat arida tota manus.*
6 *Naſus, auricula, & oculus nõ veniunt appellatione membri, licet maior pęna in offendentes prædicta imponatur propter deformitatem. ibidem.*
7 *Deformitas quomodo æſtimetur, remiſſiuè.*
8 *Membrum debilitatum differt à deturpato.*
9 *Et quando dicatur debilitatum, vel amputatum.*
10 *Condemnato ad amputationem manus quæ manus ſit amputanda.*
11 *Statuto imponente pœnam manus, cum qua percuſſit, debet in articulis poni, qua manu fuerit facta percuſſio.*
12 *Iudex poteſt commutare pœnam membri, ſi condemnatus ſit ita debilis, quod moreretur.*
13 *Et quid ſi reus nullam manum habeat, & crimen pœnam manus requirat.*
14 *Vulneras cũ armis prohibitis in Regno Neap. punitur manu.*

QVÆST. LXIX.

1 S*Vcceſſiuè* [a] *videamus de pœna amputationis mẽbri, quæ quidẽ olim nõ imponebatur, vt dicit Anan. in capitulo 1. numero 1. in fin. de colluſ. deteg. nam (ſecundum eum) leges antiquæ non volebant homines eſſe inutiles, & vt eſſent apti ſolummodo ad comedendum, & nõ ad laborandum. Hæc igitur pœna non erat cognita de iure Authenticorum. Et ita dicũt Doctores, teſte Anan. in cap. in Archiepiſcopatu, poſt num. quartum, de rapt. vbi tamen ipſe oſtendit, quod erat etiam tempore legis 12. tab. vt ibi. Hanc etiam opin. quod hęc pęna abſciſſionis membri non eſſet cognita de iure antiquo, atteſtatur eſſe communem, Curt. iun. in l. Imperium, nu. 37. ff. de iuriſd.omn.iud. quem refert Don. Anton. de Padilla in l. tranſigere, poſt numer. 8. C. de tranſact.*

2 *Quæro* [b] *igitur in primis, Numquid amputatio membri dicatur pœna capitalis. Reſpondeo, quod propriè loquendo non poteſt dici pœna capitalis: & ita receptum eſt, vt dicit Alciatus in l. licet capitalis, in fine princip. ff. de verb. ſignif.*

3 *Item* [d] *quæro, quæ dicantur propriè membra. Reſpondeo, quod membra propriè dicuntur illa, quibus diuerſo, ac proprio officio Corpus mouetur. Ita dicit Bartolus in l. publicorum, numero decimotertio, ff. de public. iudic. quem Doctores communi conſenſu ſequuntur, vt dicit Plaza libro primo delict. cap. 25. nu. 7. Hanc etiam dicit eſſe communem opin. Didac. in repet. Clem. ſi furioſus, fol. 321. poſt num. 8. de homic. Hinc infertur, quod digitus non eſt mẽbrum. Ita dicit Bart. in l. non ſunt liberi, ff. de ſtatu homin. quam doctr. ſemper doct. ſecuti ſunt, & magni faciunt, vt dicit Aug. ad Ang. de maleſ. in verb. Membrum prædictum, nu. 9. & eſt communis opi. vt ait Dida. in loc. pręall. verſic. 3. ab eadem.* [e] *Et ideò ſtatutum puniens abſcinden-*

ADDITIONES, Ad Quæſt. LXIX.

a S*Vcceſſiuè videamus.*] Farin.tit.de delict.& pænis, quæſt. 19. volu.1. num.26. *Roſſ.*

b *Quæro igitur.*] Far. q.19. nu.25. & Menoch. de arbitr.iud.q.86.nu.15. *Roſſ.*

Quæro igitur in pri-
1 *mis.*] Adde, quòd † ubi de iure communi pro aliquo delicto imponitur pæna mẽbri, intelligitur de manu, per text.in authen. ut null.iud. §.ultim.& ibi Doctor. *Baiar.*

c *Propriè loquendo.*] Adde ſupra quæſtion. 67. uerſ.1. in princip. Dec. in l. ſemper in obſcuris, numero nono, & decimo, ff. de regul.iur. Capitalis itẽ cauſa differt à criminali, ut per Capycium deciſione 127 num.3 ad mediũ, quia reus edere non cogitur in cauſa capitali, ſecus autem in mera criminali, vt ibidem; Contrarium tamen in cauſa criminali, ſed pecuniaria uide ſupra quæſtione 27. uerſic. ſed hic incidenter. *Drog.*

d *Itẽ quæro.*] Farinacius tit. de delict. & pæn. dicta quæſtioue decimanona Volum. primo, nu. uigeſimotertio, ubi quid ſit membrum, & quid appellatione mẽbri ueniat, & quid de digito, numer. 24. *Roſſ.*

e *Et ideo ſtatutum.*)
2 Adde, † quod ſi Artifex fuerit debilitatus in digito utente principaliter, an dicatur debilitatus in mẽbro. Felyn in c. ego etiam num.6 de iureiur.

3 Item adde, † quòd barba in homine eſt membrũ & ob id incidens barbam, tenetur pæna, qua plectitur is, qui membrum alicui abſcindit ſecundum Baldum in l. reos, numero 6.C.de accuſat. Et quid ſi abſcinderet membrũ inutile, utputa, ſi alicui effunderet oculum obſcuratũ, an teneatur pæna ſtatuti plectẽtis offendentem in membro, uide Alber. de Roſat. de ſtatu. quæſtione 25. in repert. in l. ſed, & ſi pupillus, §. præſcribere, ff. de inſtit. act. ubi uidetur tenere per illum textum, quòd ſic, ſed ibi dicit Rayn.Guliel. tenere cõtrariũ per l.3 uer. ideò ff.arbor.furt.cæſar & no. in auth. ſed nouo iure, C. de ſeru.fugit.& de hoc uide etiam Baldum in leg. 1. in fin.

in fin. C. de dil. actio. vide etiam Vitalin. & Rub. in locis hîc al
4 legatis, vbi poſtea † dicunt, quòd ſi propter abſciſſionem di-
giti, tota manus eſſet facta arida, & inutilis, quod puniretur pę
na abſciſſionis membri. Et ibi etiam Vitalin. dicit, quòd naſus,
5 † auricula, & oculus non ſunt membra, ſed ſi eruatur oculus,
vel abſcindatur naſus, ꝙ maior pœna eſt imponenda, quam pro digito, & auricula propter deformitatem, quæ ſubſequitur:
6 & quomodo iudex † æſtimabit deformitatem, vide Afflictum in conſtitu. hac ædictali in fine: & an oculus ſit membrum, Ariſtot. in quarto moralium, & Imol in l. 2. col. 4. ff. de publ. iudic. tenent, quòd ſic, quia habent propriā, & diſtinctam operationē in corpore noſtro. Et aduerte, quod eſt differen-
7 tia, † an membrum dicatur deturpatum, vel debilitatum, quia membrum deturpatum non dicitur debilitatum, ut dicit Angelus in l non ſolum, ff. de rei vend. & Deci. in l. ſi fugitiui, C. de ſeru. fugitiu. Abbas in cap. accuſaſti in fine extra de acceſat. vbi
8 ponit † quomodo intelligatur membrum debilitatum, vel amputatum.
9 Item adde, quod † barba non eſt membrū, quando accipitur pro pillis, Caſſan. in conſuetud Burgundiæ, rubrica prima, §. 5. numero tertio cum ſequ. & ibi ponit, an lingua, naſus, labia, dentes, mamellæ ſint membrum, & an etiam ſtatutum habeat locum in membro inutili. *Baiard.*

f *Pone, quod aliquis.)* Cartar. de execut. ſenten. capit. fin. numero 266. Farinac. vbi ſupra nume. 27. *Roſ.*

Pone, quod aliquis.]
10 Adde, quòd † tunc executio eſt facienda in manu debiliori, quando delictū poterat æquè faciliter fieri cum una manu, ſicut & cum altera, prout furtū. alias ſecus, prout eſt crimen falſi, Euerardus in centur. legal. in loco à priuatione ad habitum, & eſt communis opinio, ut ait Craſſ. de communi opin. cap. 2. quæſt. 19. Vide tamen Gomeſium in regul. Cancellariæ, de annal. poſſe. quæſtione 48. pag. 293. columna prima in littera C. *Baiar.*

g *Vnam manum bonam, & alteram aridam.)* Adde infra quæſtione 85. verſiculo finali in principio, Dec. in l. ſemper obſcuris, numero 9. cum ſequentib. ff. de regul. iur. *Drogh.*

h *Sed quid ſi reus.)* Carthar. vbi ſupra, numero 286. & Farin numor. 28. *Roſ.*

Sed quid ſi reus.] Ad-
11 de, quod † ſi ſtatutum imponeret percutienti pęnam manus, qua percuſſit, in articulis, ſiue quere la poni debet, qua manu facta ſit percuſſio; iuxta practi. traditam per Lucam de Penn. in l. penult. C. de erogat. milit. anno. libro 12.
12 Item † adde, quòd ſi reus eſt ita puer, vel ſenex, quòd moreretur, ſi illa pęna plecteretur, iudex poterit illam pęnam permutare; & ſi hoc non faceret, non poſſet iuſtus appellari, Bald. in l. quicūque C. de ſeru. fugitiu. & Alex. in Apoſtill. ad Bartolum in l. quid ergo, ff. de infam. & Cæpoll. in Authentic. ſed nouo iúre, numero vigeſimoſexto, C. de ſeru. fugit.
13 Item adde, † quòd ſi reus nullam manum haberet, debet imponi alia pęna arbitraria, ut tenēt omnes, ſecundum Salic. in d. authentic. ſed nouo iure, quod intelligit ibi Barth. Cæpoll. quando ante ſententiam fieret commutatio; ſed ſi lata eſſet ſententia, quæ condemnaſſet, ad manus inciſiionem, & nullam haberet manum, ſententia eſſet nulla, & eluſoria, ut ibi per eum. *Baiard.*

i *Caſus autem, in qui-*
14 *bus.*] Adde † alium caſum, in quo imponitur pęna amputationis, membri ſcilicet manus, in Regno Neapol. vbi vulnerans cū armis prohibitis, tali pęna eſt puniendus, per Conſtitut. ſi quis aliquem, & Franch. deciſ. 324. volum. 2. *Baiard.*

tem membrum non habet locum in abſcindente alicui digitum. Et ita tenent Doctores, vt dicit Vitalis de malef. in rub. quid ſit accuſatio, nu. 58. vbi etiam ſubdit, quòd ita fuit da facto determinatum. Et ita in facti contingentia conſuluit Rubeus conciuis meus conſil. 83.

4 *Pone, quòd aliquis ſit cōdemnatus in amputatione manus, non exprimendo, in qua manus facienda ſit executio: Quæro, de qua erit intelligendum? Reſpon. quòd eſt intelligendum de manu, debiliori, & in qua reus minus poteſt, vt dicit gloſſ. in auth ſed nouo iure, in verbo, Vna, C. de furtis. Et dicit Albe. in 3. parte ſtatutor. quæſtio. 60. quòd ita tenet communiter DD. ſemper enim in pęnis facienda eſt benignior interpretatio. Et ideò ſi condemnatus habeat* g *vnam manum bonam, & alteram aridam, debebit ei amputari manus arida. Et hanc dicit eſſe communem reſolutionem Io. And. in addit. ad Specul. in rubr. de pœnis, circa fin. quem refert Aug. ad Ang. da malef. in verbo, Quas ſi non ſoluerit, amputetur ei manus, poſt nu. 4. & Alciat. de præſumpt. regula 3. præſumptione 45. num. 15. quæ quidem op. mitior eſt. Crederem tamē, quòd ſi illa eſſet prorſus inutilis, aliud fortè ditendum eſſet, ne condemnatio redderetur eluſoria. Et in hanc ſententiam inclinare communiter ſcribentes ſenſit Alexand. conſ. 104. num. 4. libr. 1. quem refert Apoſtilla. ad Angel. in loco præallegato.*

5 *Sed* h *quid ſi reus condemnandus ex forma ſtatuti, vel iuris communis in amputatione manus nō habeat niſi vnā manum, nunquid illa erit ei amputanda, Reſpond. Aliqui dicunt, quòd non, ne formatur corpus humanū, ſed quod pęna debet commutari. Et hanc opi. tenuit Paul. de Caſt. in auth. ſed nouo iure. poſt n. 4. C. de ſeru. fugit. & ita dicunt Doctores, vt atteſtatur Anan. in cap. 1. numero 2. de calum. Contrariam tamen ſententiam, ſcilicet quòd imo debeat illi manus amputari, videtur tenuiſſe Bald. in d. auth. ſed nouo iure, poſt num. 12. Et hanc ſecutum fuit iudicando conſilium Neap. vt refert Grammat. dec. 94. ſuper conſtit. Regni, fol. 116. col. 2. vbi dicit ita fuiſſe executum: quem refert Mantua in l. tranſigere, nu. 122. C. de tranſact. Ego tamen, ſi caſus contingeret, potius inclinarē in contrariā ſententiam, quę æquior eſt, & mitior: vel ſaltem conſulerem Principem, vt ipſe miſericordia motus pęnam iuberet commutari. Et hoc tutius eſſet. Vide in hoc propoſito quæ dixi infra, q. 85. verſ. Nono omitto.*

Caſus autem, in quibus de
6 *iure imponitur pœna amputationis membri, habeat apud Gand. in tit. de pęnis reorum numero 52. & ſeq. & Galicium in Margar. Fiſci, fol. 90. colum. 1. & Fabr. in pract. arbit. fol. 341. & alijs ſequentibus.*

QVÆST. LXX.

Recenſentur aliæ etiam pęnæ corporales.

SVMMARIA.
Ex Claro.

1 *De alijs pœnis corporalibus.*
Pœna ſtigmatis an hodie ſit in vſu, ibid.
2 *Fuſtigatio, an ſit permiſſa etiam in clericis.*
Et an ſit pęna capitalis, ibid.
3 *Tortura an ſit in vſu pro finali pœna delicti.*
4 *Pœna carceris perpetui an ſit in vſu.*
5 *Pœna triremium an ſit in vſu etiam in clericis.*
6 *Pœna detruſionis in monaſterium an hodie ſit in vſu.*
7 *Pęnas, quod clerici ponantur in gabijs, an ſit in vſu.*
8 *Pęna mitræ.*
9 *Pœna degradationis in clericis an dicatur corporalis.*

Ex Additionibus.

1 *Pœna ſtigmatis quare ſit ſublata.*
2 *Mulier non eſt facta ad Imaginem Dei.*
3 *Fuſtigatio eſt pœna corporalis, licet non capitalis.*
4 *Fuſtigatio eſt grandis pœna, & comparatur morti.*
5 *Et pro quibus delictis imponatur.*
Et de catena infami, ibidem.
*5 *Fuſtigatus in pœnam efficitur infamis.*
6 *Carcer quando detur ad pœnam de iure ciuili.*
7 *Et an imponi poſſit per Iudices laicos, et ſit in vſu, remiſſiuè,*
8 *Et ſi imponatur, an ſententia valeat.*
9 *Et quid ſi Iudex habeat arbitriū imponendi omnem pœnam*
10 *Carceris perpetui loco ſucceſſit condemnatio ad triremes.*
11 *Iudex eccleſiaſticus nō poteſt dictam pœnam laico imponere etiam ob delictum eccleſiaſticum.*
12 *Condemnatio ad triremes ſolet ita fieri, vt quandocumque reperiatur liberatus, vltimo ſupplicio puniatur.*

QVÆST. LXX.

1 S*Vnt* a *etiam aliæ pœnæ corporis afflictiuæ, vt eſt pœna ſtigmatis, qua voteres vtebantur, ſed poſteà fuit ſublata per l. ſi quis in metallum, C. de pęnis. Reperio tamen, quòd Angelus in dicta lege ſi quis metallum, dicit contrarium de facto ſeruari, quòd ſcilicet valeant ſtatuta, quæ diſponunt, quòd pro furto debent bullari: & illum refert Angelus de malef. in verbo, in facie, numer. 2.* b *Apud nos certè hæc pęna ſtigmatis, non eſt in vſu, & ſi aliquibus locis extant huiuſmodi ſtatuta, quod pro furto, vel alio crimine aliquis bulletur, Senatus non permittit exequi talem pœnam, ſed illam commutat in pęnam fuſtigationis, vel ſimilem: & idem etiam practicari in Regno Neapolitano atteſtatur Maranta in ſuo Speculo, folio 28. numero nono.*

2 *Eſt etiam pœna fuſtigationis, ſeu verberationis, quæ quidem non tantum de iure ciuili, ſed etiam de Iure Canonico, etiam in clericorum perſonis, eſt à ſacris canonibus recepta, vt ait Diaz in pract. criminal. capitulo 125.* c *Ego tamen apud nos numquam vidi illā ſeeuari in perſona alicuius clerici, prout neque illam eſſe in vſu in Regno Franciæ contra clericos, atteſtatur Practica Millei, folio 148. numero quinquageſimotertio. Et in omnem caſum deberet moderatè exequi non autem crudeliter;* d *alias Epiſcopus, qui facit aliquem crudeliter fuſtigari, per duos menſes a miſſarum celebratione ſuſpenditur, vt eſt tex. in c. præterea, de clerico percuſſore.* e *Sed quæro, nunquid hęc pęna fuſtigationis dicatur pęna capitalis. Reſpon. ꝙ non: ita tenet Bart. in l. tranſigere, C. de tranſact. & eſt communis opi. vt dicit Maranta in ſuo Spec. fol. vigeſimooctauo numero 5.*

Quibus autem ex cauſis impoſita ſit à iure communi pęna fuſtigationis, vide apud Gandi. in titul. de pęnis reorum, num. 55. & Caliciū in Marg. fiſci, fol. 90. colum. ſecunda.

3 *Plerunque etiā imponitur à ſtatutis pęna torturæ, ſiue ictuum funis; non quidem ad eruendam veritatem, ſed ad pęnam delictorum. Et licet Bal. in rub. C. de pęn. iud. qui male iud. dixerit non reperiri iure cautum, quòd tortura imponatur pro finali pęna delicti; tamen Paris Put. de ſynd. fol. 449. in verbo, Tortura 11. c. in primis verbis, duos caſus recēſet, in quibus videtur de iure communi impoſita eſſe tortura pro pœna.*

4 *Pęna* h *autē perpetui carceris non eſt in vſu apud laicos, vbicunque enim alia pęna imponi poteſt, nunquā imponitur pœna perpetui carceris, & ita tenent communiter Doctores, vt dicit Bal. conſilio 443. in fin. li. 3. Credo tamen quòd hæc pœna in ciuitate Venetiarum etiam*

ADDITIONES,
Ad Quæſt. LXX.

a P*Oſteà fuit ſublata.*]
1 Adde, quod † ratio fuit, quia † facies hominis eſt ad ſimilitudinem, & pulchritudinē faciei Dei, vt inquit glo. in d. l. ſi quis in metallum, ſed contrarium poſſet dici in mulie-
re, per cap. hæc imago 33.
2 q. 5. quia mulier † ad imaginem Dei non eſt facta, licet textus Geneſis, dicat faciamus hominē ad imaginem, & ſimilitudinem noſtram, intellexit enim Deus de viro, non de muliere, quia mulier non eſt imago ipſius, nec Deus gloriatur per ipſam, ſicut de viro, ita etiā tradit Afflict. in conſtitut. Regni, conſtitut. legum aſperitate rubr. 52. lib. 3. nume. 8. quòd etiam dixit Apoſtol. 1. ad Corinth. c. 11. quod tamen declaratur per Sanctum Auguſtin. & S. Thomam relatos per Nauarr. in cap. illa anima, num. 3. de pęniten. diſt. 2. tomo 2. *Baiard.*

b *Apud nos certè hæc pœna ſtigmatis.*] Adde, quòd tamen hæc pęna fuit in vſu apud Roman. Appianus Alexandrinus; Romanæ Hiſtoriæ, libro quarto, loquens de ſeruo cuiuſdam Reſtionis latitantis, ait; Nunquid me magis, ò hære, præſentiū ſtigmatum, an priorū beneficiorum putas me reminiſci? *Drog.*

c Ego *tamen.*] Far. tit. de delictis, & pęn. q. 19. vol. 1. num. 29. *Roſſ.*

d *Alias Epiſcopus.*] piano di grat a; Non enim de conſuetudine inter ſe crudeliter caſtigant clerici, vt eſt ſupra q. 64. Sed an clerici, ibi, Quòd rarò, immò nunquam inuenies. *Drogh.*

e *Sed quæro.*] Adde,
3 quòd † licet non ſit capitalis, & adeò grandis, & grauis propter grauem, quam infert infamiam, cum, nōniſi pro turpibus, & infamatorijs delictis irrogari ſoleat, vt æquipare-
4 tur morti. † Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 80. num. 40. & 41. & Ioſeph. Ludou. in ſua deciſ. Lucenſ. 1. numero 24. par 1. quæ
5 pęna † fuſtigationis, & catenæ hodie imponi ſolet furibus, mariolis, inciſoribus burſarum, truffatoribus, teſtibus falſis, blaſphematoribus, & ſimilibus facinoroſis, vilibus, & infamibus perſonis, Farinac. q. crim. q. 19. nu. 29. *Baiard.*

f *Capitalis.*] Fuſtiga-
* tus † tamen poſt ſententiam, & ſic in pęnam efficitur infamis, ſecundum Paul. de Caſtr. in l. nullā, C. ex quib. cauſ. infam. irrog. num. 2. *Guiot.*

g *Plerunque etiam.*] ſupra quæſtione 64. verſic. præterea debet *Drog.*

Plerunque etiam.] Farinac. vbi ſupra nume. 30. *Roſſ.*

h *Pęna autem.*] Not. quod aliud eſt ponere in carcerem, & aliud ponere in vincula: nec carceratio, nec in vincula iniectio fit ad pœnam, ſed ad cuſtodiam; & ideò ex his non dicitur cædi perſona, nec ex ſola captura, & poſitione in vinculis dicitur quis inferre perſonalem læſionem, ſecun-